

## Sissejuhatus

Noorte tööpuuduse kõrge tase ning lõhe tööturul nõutavate oskuste ja kõrgkooli õppekavades pakutu vahel on tekitanud vajaduse tutvustada ja laiendada töökohapõhise õppe võimalusi Euroopas. Hoolimata sellest on tööelu ja õppimise integreerimine ja sünkroniseerimine igal juhul väljakutse nii poliitika kujundamise, kõrghariduse kui ka ettevõtluse vaatekohast. Neid praeguse Euroopa sotsiaal-majanduslikke iseärasusi arvesse võttes otsustas Euroopa Ülikoolide Elukestva Õppe Assotsiatsioon (*European university continuing education network - eucen*) esitada projektitaotluse 3. võtmetegevuse programmile "Kutsehariduse - ettevõtlusmaailma partnerlus töökohapõhises/töölõppes" (kutse EACEA-40-2016).

Projektitaotlus koostati seitsme Euroopa Liidu riigi koostööna. Esindama pidi see erinevat reaalsust ja kaht tüüpi osalejaid igast riigist: ühena ülikool ning teisena kas väike ja keskmise suurusega ettevõtete liit või kaubanduskoda. Lisaks 14 organisatsioonile olid kaasatud kaks üle-Euroopalist assotsiatsiooni: üks neist esindas kõrgharidust (*eucen*) ja teine ärimaailma (*Fundació Bosch i Gimpera*). Need 16 organisatsiooni moodustasid partnerite konsortsiumi **ApprEnt – Kõrghariduse tasemel töökohapõhise õppe arendamine koos ettevõtetega Euroopas**.

## Projektist

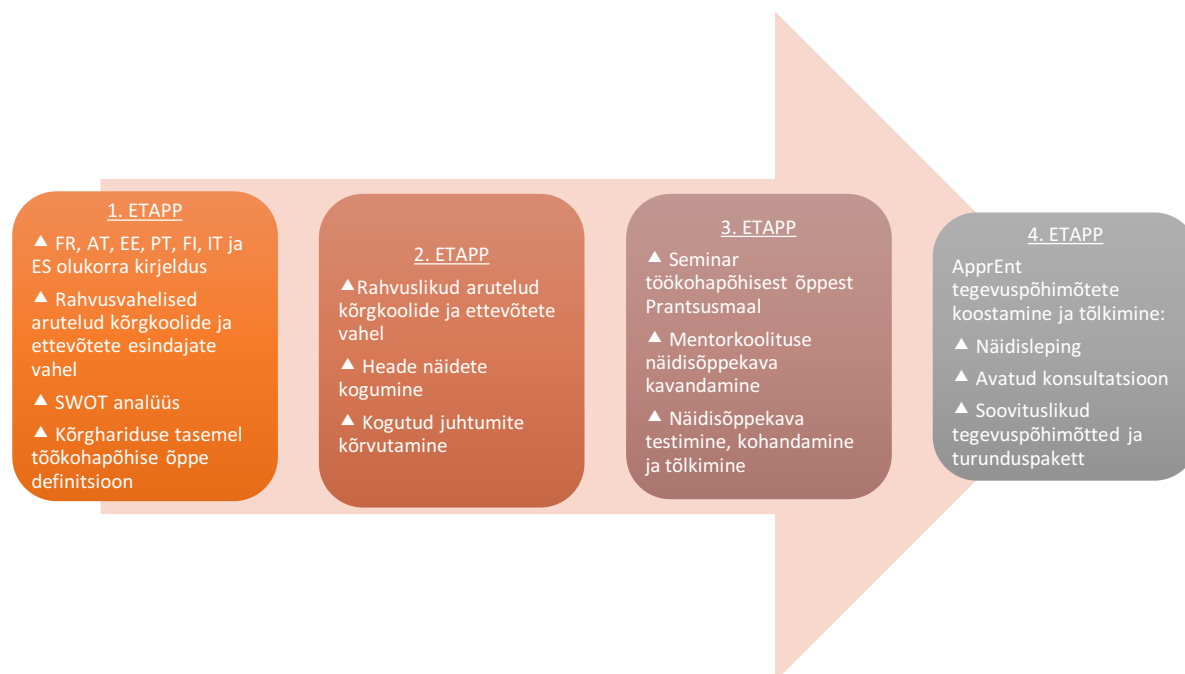
**ApprEnt** projekt kestis 15. oktoobrist 2017 kuni 15. oktoobrini 2019. Selle kahe aasta jooksul pakkus **ApprEnt** koostöövõimalusi haridus- ja ettevõtlusmaailma vahel, parendades partnerlust ettevõtete, kõrgkoolide kui kutsehariduse ja täiendusõppe pakujate ning teiste asjassepuutuvate huvigruppide, nagu avalikud institutsioonid, üliõpilaste ühendused, mentorid, juhendajad jne, vahel. Kõrgem eesmärk oli edendada arusaama tööloppes ja töökohapõhise õppe võimalikkusest ja võimalustest.

**ApprEnt** projekti tulemusel on loodud vahendid, mis võiks olla abiks, kui kõrgkoolid ja ettevõtted tahaksid arendada töökohapõhist õpet ja teha koostööd nendega, kes juba pakuvad tööloppet. Nende vahendite abil saab mõtestada olemasolevat õpi- ja töökeskkonda ja juurde ideid, mis suunas oleks vaja areneda.

## Projekti lähtekoht

**ApprEnt** projekti lähenemisviis on teaduspõhine, alustades olemasolevate uuringute analüüsist, diskuteerides tulemuste üle eri tasandil, tehes ristanalüüsi ja lõpuks projektis ette nähtud vahendite välja töötamine.

Joonisel on kuvatud projekti töövoog ja ülesanded etapiti.



## Tulemused

Kuigi projekt töötas välja mitmeid tulemusi, mis kõik on abiks, et aru saada kõrghariduse tasemel töökohapõhise õppes ja selle iseärasustest (sh iga riigi raport - kokku 7, SWOT analüüs, 33 juhtumikirjeldust ja nende ristanalüüs), on neli peamist tulemit, mida esile tuua:

- ▲ *Kõrghariduse tasemel töökohapõhise õppe mentorkoolituse näidisõppekava* – projekt tõdes, et juhendamine kõrghariduse tasemel töökohapõhises õppes on erinev ja eriline: mitte iga oma ametis professionaal ei ole seda üliõpilasi juhendades ega selleks ettevalmistunud. Mentorite väljaõpe on hädavajalik tudengite tõhusaks toetamiseks
- ▲ *Juhend lepingu koostamiseks kõrghariduse tasemel töökohapõhise õppe jaoks ja näidisleping. Juhised, kuidas koostada kõigile osapooltele sobiv leping* – need nõuanded toovad välja võtmeküsimused, millele kindlasti peab leidma vastuse, et koostöö üliõpilase, kõrgkooli ja ettevõtte vahel oleks edukas ja tulemuslik töökohapõhises õppes
- ▲ *Kõrghariduse tasemel töökohapõhise õppe turunduspakett: õppides õpetad, õpetades õpid.* – sisaldab üldise kirjelduse ja viis kaarti adresseerituna igaüks eri sihtrühmale: poliitika kujundajale, kõrgkoolile, ettevõttele, üliõpilasele ja õppijale, mentorile ja akadeemilisele juhendajale. Samal ajal kui töökohapõhine õpe kõrghariduses on juba tunnustust leidnud kui võimas vahend pakkumaks fookuseeritud kogemust päris töökohal, igaüks siiski veel ei tea selle võimalusi ja kasu, siis turunduspakett aitab teavitada töökohapõhise õppe võimalustest.
- ▲ *ApprEnt soovituslikud tegevuspõhimõtted parema kõrghariduse tasemel töökohapõhise õppe mudeli saavutamiseks Euroopas* – ainult poliitiliste otsuste toel saab ellu viia kõrghariduse tasemel töökohapõhise õpet ja poliitikakujundajate roll on selle õnnestumiseks oluline. Soovituslikes tegevuspõhimõtetest on 10 tähtsat teemat mida poliitika kujundajad peaksid silmas pidama kõrghariduse tasemel töökohapõhise õpet edendades – need kümme valdkonda peaksid olema arendatud samal moel kõigis Euroopa Liidu liikmesriikides, et tagada mobiilsus ning varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamine.

Need tulemid on 8 keeles: inglise, prantsuse, saksa, hispaania, eesti, soome, itaalia ja portugali. Kõik ApprEnt materjalid on vabavarana saadaval projekti kodulehel <http://apprent.eucen.eu/tools>

## Järeldused

Kõrghariduse tasemel töökohapõhine õpe on sillaks ülikoolis ja ärimaailmas loodud teadmuse vahel. Kõrgkoolide ja ettevõtete vahelise tihedama koostöö tulemusel võib väheneda tööpuudus ning suurenenud teadmiste ja oskuste vastavus tööturu nõudmistele, mis omakorda mõjub hästi tulemusele kulude ja kasu suhtes.

Igatahes nõuab kõrghariduse tasemel töökohapõhine õpe nii ülikoolidelt kui ka ettevõtetelt enam ressursi, mis väljendub eraldi tähelepanu pööramises ja ettevalmistuses. Usalduse kujundamine osapoolte vahel, töövahendite kättesaadavus ja juhendajate koolitamine on määrava tähtsusega. Eri riikides kehtivad sarnased regulatsioonid aga võimaldavad üliõpilaste mobiilsust ja õpitu tunnustamist.



Väljaandja: **eucen**, Barcelona, Hispaania, 2019, <http://www.eucen.eu>

**Viide:** Carme Royo, Francesca Uras, Lucilia Santos (Ed.) (2019): *ApprEnt Executive Summary* on behalf of the **ApprEnt** consortium © The **ApprEnt** consortium, 2019  
Tõlkinud eesti keelde Marge Kõrvits

Kõiki ApprEnti töövahendeid võib kasutada ja kopeerida mittekaubanduslikel eesmärkidel, tingimusel, et allikas on ära märgitud Kogu sisu on kohandatud rahvusvahelisele 4.0 litsentsile  
**ApprEnt** | Refining HE Apprenticeships with Enterprises in Europe  
585163-EPP-1-2017-1-BE-EPPKA3-VET-APPREN  
[apprent@eucen.eu](mailto:apprent@eucen.eu) | <http://apprent.eucen.eu> | Project coordinated by eucen

Co-funded by the  
Erasmus+ Programme  
of the European Union



ApprEnti projekt (585163-EPP-1-2017-1-BE-EPPKA3-VET-APPREN) on rahastatud Euroopa Komisjoni toel. Käesolev väljaanne esindab ainult autorite seisukohti ning Euroopa Komisjoni ei saa selles sisalduva informatsiooni tõttu vastutusele võtta.